הגל

בטאון אגודת חובבי הרדיו בישראל

ת.ד. 4099 תל-אביב.

העורך :
עמוס קורצ'ין 4X4LQ

במערכת :
תומא רוזנקרנץ 4X4IM
דני פולוצקי 4X4DI
מלכיאל ובמן 4X4JU

מס. 32 — פברואר 1963

חומר עבור „הגל" יש לשלוח לפי הכתובת :
„הגל", ת. ד. 4099, תל־אביב.

CQ 4X4

תגובתו של משרד הדואר לבקורת המוש־מעת נגדו, כפי שהיא מוצגת במכתבו של מר ט. כץ במקום אחר בגליון זה, מעוררת למחשבה רצינית.

במשך שנים נמשכה הבקורת על דרך טיפולם של שרותי ההנדסה־רדיו בענייני חובבים. משרד הדואר מעולם אף לא טרח להגיב. גם הפעם, כפי שמודה מר כץ בעקיפין, התגובה באה על סמך לחץ שהופעל עליו, ולא מרצונו החפשי.

אילו קרא מר כץ את גליונות "הגל" הקוד־מים, היה נתקל מדי פעם בפעם במאמר או מכתב למערכת המכיל גישה בקורתית. נכתב לדוגמא על האיסור להתקשר עם חובבים בארצות ערב (יולי 1961). משרד הדואר התעלם ממאמר זה. זמן קצר לאחר מכן נקרא אחד החובבים למשרד הדואר ושם הואשם — בנוכחות קצין משטרה — בכך שניצל את משדרו לצורך התקשרות הנוגעת לפעולות הב־רחה. התברר, כמובן, כי אין אף שמץ של אמת בהאשמה זו. כתבה חריפה בקשר לכך הופיעה ב־"הגל" מחודש דצמבר 1961 (אמנם, על מנת שלא להכעיס, נכתב כאילו חל המאורע ב א ל ב נ י ה, ומוטי, העורך דאז הוסיף : "נחמה פורתא יש בענין — בישראל לא יכול לקרות דבר כזה"...). שוב לא היתה התנצלות או תגובה כלשהי.

מאוחר יותר התפרסמו ב"הגל" מכתבים ומאמ־רים נוספים, הנוגעים למשל לדרישת משרד הדואר לתשלום עבור משלוח קש"לים למאזינים בחו"ל ש־דווחו על שמיעת קול ישראל, בניגוד לנוהל המקו־בל (אפריל 1962), למתן רשיונות לחובבים הבאים מחו"ל ועל חוסר ההגיון בקביעת 25 ווט כהספק שיאי לדרגה ב' (נובמבר 1962). גם כאן, ובמקרים נוספים שלא מצויינים כאן, לא הגיב משרד הדואר.

התירוץ שנותן מר כץ לחוסר התגובה הוא "הסג־נון הבלתי מקובל לבקורת עניינית בו נכתב". מא־מרים בסגנון נוח יותר לא גרמו אף למשלוח תירוץ כזה. ועוד מבטיח מר כץ, כי ישמח "להגיב על כל בקורת קונסטרוקטיבית עניינית ורצינית". יאמר ב־אופן ברור : בקורת אינה צריכה להיות קונסטרו־קטיבית דוקא. תפקידה של בקורת הוא לגלות פ־

DE 4X4LQ

בעריכת:

דני פולוצקי 4X4DI

התנאים החזויים לסוף פברואר ותחילת מרץ אינם שונים מאלה ששררו בחדשים האחרונים. 28 מ״ה לא יפתח ל- DX אלא במקרים נדירים. הזמן העלול לבוא בחשבון הוא בסביבות הצהרים שאז יתכנו פתיחות לדרום.

בימים שבהם ישנן הפרעות מגנטיות חזקות, קיימת אפשרות להתקשרות על הגלים הגבוהים באמצעות החזרה מהזוהר הצפוני, כאשר שתי התחנות המתקשרות מכוונות את האנטנות שלהן צפונה. במקרים כאלה יש צליל אופייני, גרוע, לשידורי מורס.

על 21 מ״ה יש לעתים קרובות תנאים טובים אך הפעילות על גל זה חלשה. 14 מ״ה מוסיף להיות הגל ל- DX, ואילו בשעות הלילה עוברת הפעילות ל-7 מ״ה. נשמעות תחנות מכל העולם, חלקן אף בשעות אחה״צ, אולם צריך לפתח טכניקת שמיעה מעולה כדי לשמען מתחת ל- QRM הרוסי והאירופי. הפעילות על 80 מטר חלשה ביותר על אף התנאים הטובים השוררים בשעות הלילה.

משלחות: מהאי מרכוס פעילה התחנה KH6PD/K על 14 מ״ה, פצ״י... משפיצברגן פועלים LA1IH/P ו- LA9RG/P. האחרון נשמע בימי ששי ושבת אחה״צ, בסביבות 14250... חודשה הפעילות מהאי קמפבל (Campbel) באות הקריאה ZL4JF ‏(14050 ק״ה, א/מ). כרטיסים לתחנה זו וכן ל- ZL1ABZ מהאי קרמדק Kermadec יש לשלוח אל ZL2GX... הפעילות מהאי טרינידד עליה נמסר בגליון הקודם התחילה לפני כעשרה ימים. מפעילים PY4AS בפצ״י ו- PY4GA, OD בא/מ, תחת אות הקריאה FY0AS...FB8WW התחיל לפעול מהאי קרוזט (Crozet) לפני הודש על 7 מ״ה בלבד.. התחנות הפעילות מרואנדה הן 9U5BH, JL, FC, PE... מבורונדי פועלים 9U5BB, CB, DM, DS, JH, XX... מסנגל פועלים GW8DD בא/מ על 14 ו-21 מ״ה. GW8DE, DF בא/מ על 14 מ״ה. GW8DM בא/ד על 14 מ״ה... שתי ארצות אלו הן ארצות נפרדות ל- DXCC, במקום רואנדה—אורונדי שבוטלה... מהרפובליקה המלגשית (אזור 39) פועל בעיקר 5R8CM על 14 מ״ה בפצ״י החל מ-16:00 ‏(GMT).

(CQ 4X4 — המשך)

גמים בעבודת השלטונות (ואלה חייבים להיות קונסטרוקטיביים)· בקורת אינה חייבת להכתב בסיגנון כבד דוקא; אך דומני שתוכן הבקורת שפורסמה עד כה היה רציני, וללא ספק היתה עניינית·

במכתבו, חושש הדואר ל״השפעה השלילית שכתיבה מסוג זה עלולה להביא לחנוך האזרחי הטוב של דור החובבים הצעיר״· אולם דומני כי הסכנה האמיתית נובעת לא מבקורת — ותהיה זו איזו שתהיה, אלא מהתעלמות ממנה· חנוך לאזרחות טובה כולל גם חנוך לבקורת — לאו דוקא קונסטרוקטיבית, אבל עניינית ורצינית· אין זה תפקידה של האגודה לדאוג לחנוך זה, אולם ודאי שהמאמרים ב״הגל״ לא פגעו בו· לעומת זאת, התעלמות מבקורת עלולה בהחלט לעורר את ההרגשה כי השלטונות האחראיים עומדים מעל הבקורת, ואינם כפופים לדעת הקהל·

זאת בודאי אינה כוונת שרותי־ההנדסה רדיו, אשר יכול לזקוף לזכותו פעולות חיוביות, אולם יחסו לבקורת חייב להשתנות·

73
עמוס

מאת: תומא רוזנקרנץ, 4X4IM

בורמה

שתי התעודות הבאות מוצאות על ידי אגודת חובבי הרדיו של בורמה. תאריך קיום כל הקשרים צריך להיות אחרי ה-4 בינואר 1948 (תאריך הכרזת ה-עצמאות של בורמה). כרטיסים ו-8 שת"ב יש לשלוח אל:

Amateur Radio Society of BURMA;
95 Maung Taulay St., Rangoon BURMA.

WSEAC
(Worked South East Asian Countries)

תנתן לחובב אשר קיים התקשרויות עם לפחות 9 מתוך הארצות הבאות:

AP2; HS; VS1; VU2; XW8; XZ; ZC5; 3W8(XV5); 4S7(VS7); 9M2(VS2).

WAAZ
(Worked all Asian Zones)

תנתן לחובב אשר קיים התקשרויות עם כל תריסר האזורים הנמצאים באסיה (כפי שנקבעו על ידי CQ Magazine לצורך ה- WAZ).

האזורים הם:

17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 28; 37

למחזיקי התעודה WAZ די במשלוח רשימה וכן מספר התעודה שבידיהם ותאריך הוצאתה.

הודעות וחילופין

✶ התחרות הישראלית פסח תשכ"ג תתקיים בתא-ריך 13.4.62. פרטים בחוברת חודש מרץ. השנה תת-קיים במסגרת זאת גם תחרות למאזינים. פסח הוא המועד לטיולים ולמשלחות — הכונו ותכננו!

✶ בחינות החובבים הקרובות תערכנה ע"י משרד הדואר בחודש אפריל, כנראה במשך חופשת הפסח.

✶ למכירה 2 מקלטים: BC453, BC454 במצב עבו-דה במחיר הזדמנותי של 25 ל"י כ"א. כמו כן ספק כח 650 וולט 350 מ"א, 300 וולט 150 מ"א, 6-8-12 וולט 1 א', ממסר שדור קליטה (להעברת 300 וולט למקלט והפסקת 650 וולט) שפופרות RK22, 5R4. המחיר 85 ל"י (ללא 5R4). לפנות ללא מתווכים ל- 4X4NS, סמל יוסי ורדי, ד"צ 2229/א.

✶ מדריכים לתיאוריה, מורס ובניה מחפש 4X4HW. לפנות בקשר לפרטים נוספים אל אביגדור בלאושטין 4X4OW, דרך חיפה 21, ת"א.

✶ בבאר שבע עומד להפתח מועדון חובבים תחת פיקוחו של גנתון 4X4KD ובסיוע בי"ס „עמל" ו-צה"ל.

בעקבות תערוכת תחביב

תחזית תחרויות

23—24.2.63	ARRL DX Contest (C.W.)*
9—10.3.63	ARRL DX Contest (Phone)*
23—24.3.63	ARRL DX Contest (C.W.)*
23.3.63	Pakistan Day Contest
30—31.3.63	CQ W.W. SSB Contest
30—31.3.63	R.E.F. (C.W.)
6— 7.4.63	PZK Contest (C.W.)
13—14.4.63	PZK Contest (Phone)
20—21.4.63	R.E.F. (Phone)
20—21.4.63	Helvetia 22
27—28.4.63	PACC (C.W.)
4—5.5.63	PACC (C.W.)
4—5.5.63	USSR DX Contest (C.W.)

* פרטים ב„הגל" מחדש ינואר.

השטח היחידי בו אנו תמיד הראשונים בעולם הוא — התחרות בין חובבי הרדיו

כיצד לנצח בתחרות?

מאת: עמי א. שמי 4X4DK

כותב שורות אלה הינו חובב בעל ותק ונסיון בתחרויות. במשך הזמן הוא פיתח שיטה, אשר לדעתו הינה מתכונת יעילה המובילה לתוצאות טובות. באמתחתו שני נצחונות בין לאומיים בתחרות הגדולה CQ WWDX בשנים 1956 ו-1962 בפצ״י (S.S.B.). נצחון על 7 מה״ץ בתחרות הנ״ל ב-1961 ונצחון ישראלי בתחרות שאורגנה ע״י אגודת החובבים והירחון „רדיו ואלקטרוניקה" בפסח 1962. כמו כן מקום שני בעולם בשנים 1954, 1955 בתחרויות חו״ל הנ״ל. עקב פרישה לכמה שנים מהשתתפות רצינית בתחרויות, החליט להוריש מקומו לאלה שיהנו מעצותיו. בהצלחה.

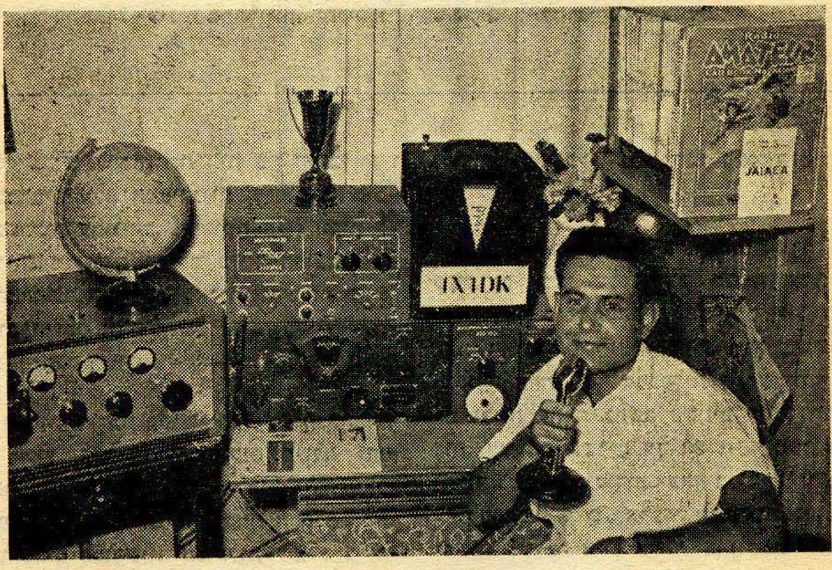
מדי שבוע נערכות תחרויות בין חובבי רדיו ברחבי העולם, המאורגנות ע״י אגודות חובבים ומערכות עתוניהם. תחרויות אלה זוכות לפופולריות מסויימת בעיקר בקרב החובבים בארץ המארגנת, אך ישנן כאלה שנחשבות כבינלאומיות ואלפי חובבים, מכל פינה בעולם לוקחים בהן חלק פעיל.

כל תחרות נערכת עפ״ר אחת לשנה בתאריך כמעט קבוע. לכל תחרות חוקים משלה, והיא מחולקת לרוב לשני חלקים: אלחוט דיבור ואלחוט מורס. בתחרות יכולות לקחת חלק כל תחנות החובבים המורשות, הפועלות לפי כללי הרשיון. יש דרכים שונות להפעלה, והפרסים מתחלקים לפי סוגי ההפעלה, כגון: מפעיל יחיד על כל הגלים (זוהי הצורה הכללית ביותר), מפעילים רבים בתחנה אחת — על כל הגלים, או מפעילים רבים, הפועלים ממשדרים שונים על גלים שונים, וכו׳. המטרה היא לצבור מספר רב ביותר של נקודות בתקופת התחרות. שיטת חישוב הנקודות מבוססת על העקרון של נקודות עבור הקשרים השונים ככפולה של מספר המכפילים. בכל תחרות שיטת המכפילים ומספר הנקודות עבור כל קשר, מלבד החוקים היסודיים, היא שונה.

השיטה המקובלת היא: אפס נקודות עבור קשר עם ארצו של החובב, מכפלה אחת עבור הארץ, או סימן ההיכר, ולעיתים עוד מכפלה עבור האיזור. קשר עם ארץ באותה יבשת נחשב לנקודה אחת נוסף למכפלות האפשריות. הקשר עם יבשת אחרת נחשב כשתים או שלוש נקודות. לעיתים קשרים על 80 ו-40 מטר נותנים יתרון במספר הנקודות. כאן בולט היתרון שיש לחובבים הפועלים מארצות הנמצאות בקרבת היבשות אירופה או אמריקה, בהן מספר החובבים הוא רב והקשר אתם אינו קשה.

במקום לרמוז באופן כללי, מוטב אולי לתת דוגמה שהיתה: ב-25—24 למרץ השנה התקיימה תחרות בפצ״י אשר בה נטלתי חלק. ברור שהתנאי הראשון הוא שהתחנה צריכה להיות מצויידת בציוד המתאים. לדעתי, רצוי מאד לעבוד עם אנטנה רב-תחומית, בעלת קיטוב אנכי. הקיטוב האנכי חשוב משום שאפשר לקיים קשר עם כיוונים שונים. על המשדר והמקלט להיות בעלי איכות טובה ונוחים להפעלה ולהעברה

מגל לגל במהירות האפשרית, כי הזמן הוא גורם חשוב מאד בתחרות וחייבים לנצלו באופן מקסימלי. משום כך, למשל, בזמן התחרות, כשהגל מוצף תחנות, תועדף תחנה חזקה וצלולה לקיום קשר אשר בודאי לא יגזול זמן רב. קשר פירושו העברה משני הצדדים סדרה של מספרים, הכוללים את אותות העוצמה והצלילות המקובלים, בתוספת מספר סידורי של הקשר או מספר האיזור. כלומר, תחנה בעלת הופעה נאה, כולל מפעיל מנוסה ומהיר תועדף על פני אחרת הנשמעת בקושי אפילו אם היא פועלת ממקום נדיר.

מחבר המאמר עמי שמי בתחנת החובבים שלו

בתחילת התחרות כולם נמצאים באותו מצב, כלומר: מספר קטן של קשרים ומספר רב, יחסית, של מכפילים. לכן, כדאי לנצל מצב זה ולהשתדל להשיג מספר רב בככל האפשר של קשרים וכמעט לא לשים לב למצב המכפילים, לנצל מצב זה כל זמן שהתנאים על אותו גל מאפשרים קשרים קצרים ומהירים. קורה שעל גל אחד בתנאים מסויימים התקשרת עם כל החובבים שאתה שומע, ולמרות שהתנאים טובים, אינך מצליח להתקשר עם חובבים נוספים. זהו הזמן המתאים לעבור לגל אחר. בתחרויות שונות ההפעלה על גלים רבים משפיעה באופן שונה; לעיתים אותה הארץ והאיזור על שני גלים שונים נותנים מכפלות כפולות, ובאחרות הדבר יתן רק את האפשרות להתקשר עם אותה התחנה על מספר גלים, ולהחשיב זאת כקשר עם מספר תחנות. הקשר עם תחנה אחת פעמיים בזמן אותה תחרות על אותו הגל הינו אסור, כלומר: המעבר מגל לגל הוא דבר חשוב והכרחי, אם מתכננים מתחילת התחרות לעבוד על גלים רבים. חשובה מאד היא בחירת הזמן המתאים לעבודה על הגל הנכון. נאמר כי שני הגלים 20 ו-15 מטר פתוחים באותן שעות, אך על 20 מטר תקופת התנאים הטובים משתרעת על תקופה ארוכה יותר. ברור שעדיפות תנתן ל-15 מ׳ בשעות שהוא פתוח, כדי לנצל את מירב האפשרויות בגל זה. למזלנו

הבחירה נעשית קלה יותר כי הגלים הנמוכים 40 ו-80 מ׳ פתוחים רק בשעות הערב והלילה, כך שניתן לבחור רק בין 20, 15 ו-10 מ׳ בשעות היום, ולעיתים בין 20, 40 ו-80 בלילה. בתקופות מסויימות של השנה פתוח הגל 15 מ׳ בלילה ויש לנצל זאת. הגורם הקובע במקרה זה צריך להיות מצב המכפילים או מספר הקשרים על כל גל, והאפשרויות להפיק מספר רב ביותר של מכפילים מהגלים השונים. זאת ניתן לעשות ע״י בחירת הזמן והגל המתאים לקשר עם מקומות נדירים, כלומר: מלבד הגורם של בחירת הגל המתאים מבחינת תנאים, כדאי לשים לב באופן כללי גם לבחירת זמן ההפעלה כדי לאפשר מספר רב ביותר של מכפילים. בעיה זו נפתרת לחלוטין כשמתכננים מראש לפעול על גל אחד בלבד. אז פשוט נשאר להתקשר עם מספר רב עד כמה שאפשר של תחנות ולאסוף את המספר הרב ביותר של מכפילים בכל שעות התחרות.

לעיתים קרובות נוצר מצב של חוסר תנאים טובים, או ליתר דיוק — מצב ללא תחנות לקשרים מהירים; פשוט לא קוראים לך. זהו הזמן האידאלי לאסוף מכפלות, כי ממילא אתה חייב לקרוא לאחרים, ואז ניתן בידך לבחור באלה שאתה עדיין זקוק למכפלתם. מתוך נסיון אפשר לומר בביטחה, שאם כעבור שתי קריאות תחנה מסויימת לא ענתה לך, וותר עליה, בפרט אם המדובר בחציה הראשון של התחרות. לרוב מתברר כי במשך התחרות הצלחת להתקשר עם יותר מתחנה אחת מאותה ארץ, כך שכל מאמץ מסוג זה מיותר ואסור. לקראת סוף התחרות, כשבאמתחתך מספר רב של קשרים ואין די תחנות חדשות לקשר, אז מותר לנסות לצוד מכפילים חדשים. כללית ניתן לומר: שבמשך כל התחרות כל זמן שקוראות לך תחנות, אל תתחשב אם הקורא הוא מאירופה או אוסטרליה, אך שים לב אם בין החזקים אין כאלה שאתה עדיין זקוק למכפלתם, בלבד שיהיו חזקים מספיק כדי לקיים קשר קצר, כי כל שאר הקוראים לך יסתלקו מהתדירות אם קשריך יהיו ארוכים ומסורבלים. לרוב נוצר מצב שאתה מוצא המון תחנות קוראות לתחנה רגילה. הסיבה היא אחת: הופעה נאה והנאה לשמעה עובדת. הופעה כזו תמשוך קוראים לא רק בגלל סימן ההיכר שלך, אלא גם מתוך רצון להתקשר אתך. זהו, למעשה, אחד מסודות ההצלחה בתחרות ולכך עליך להגיע, הן ע״י הפעלה יפה והן ע״י קסמך האישי שצריך להיות מלווה באות חזק, נקי וצלול.

בתחרויות שונות, למשל זו שבפצ״י, מתוך 30 שעות התחרות חייבים לעשות הפסקה רצופה של 6 שעות, כלומר 24 שעות השתתפות. בחירה של 6 שעות אלה היא לעיתים קשה וגורלית. בפרט חשוב הדבר כשהתנאים אינם יציבים והגל פתוח חלקית במשך 24 שעות ביממה.

ש. מנזרי — מראשוני החובבים בארץ, שהיה אף הוא אלוף ״קבוע״ בתחרויות בינלאומיות

עד כמה גורלית בחירה זו ניתן לראות מהמקרה הבא: מספר שעות לאחר תחילת התחרות השנה בפצ״י, התקשרתי עם DL3LL, ולתמהוני התברר לי כי הוא הספיק כבר לעשות כ-200 קשרים יותר ממני. הדבר נראה לי כאבוד לגבי מקום ראשון. אך, כמובן, לא התייאשתי והמשכתי במרץ לקראת סוף התחרות. כחצי שעה לפני הסיום קיימתי אתו קשר נוסף על גל אחר, והתברר לשמחתי כי ההפרש ירד ל-10 קשרים בלבד. הדבר הפתיעני, ולאחר סיום התחרות התברר כי הוא נכשל בבחירת הזמן הנכון להפסקת ה-6 שעות. בסיכום לגרמני